

Folk og film i Roskilde.

Indhold:

Med Ellen i "Biffen"	3 - 6
"Løvejagten"	7 - 14
Glade dage på filmen	15 - 16
Biografteatrenes historie i Roskilde	17 - 25
Skandalen omkring Bio	26 - 27
Roskilde som hovedrolleindehaver	28 - 34

Tekst: Nina Ellyton Andersen og Eva Tønnesen
Layout: Käte Thomsen
Udgiver og trykkested: Roskilde Bibliotek
Lokal historisk Arkiv
År: 2007
ISBN: 87-984881-4-7

Med Ellen i "biffen"

Biografteatret i Hotel Prinsen 1906

I filmens barndom kunne man kun fremstille stumfilm. Derfor var der ansat en pianist, der kunne spille underlægningsmusik til filmene. Replikkerne blev gengivet på skilte på filmlærredet mellem hver scene. Den første biograf i Roskilde, senere kaldt for Bio, indrettedes i 1906 i en af Hotel Prinsens sale med indgang fra Sankt Ols Gade. Biografdirektøren i Bio hed i en menneskealder Edvard Møller. Han engagerede pianisten Ellen Asborg til at spille. Hun har fortalt meget levende om sine år i Bio fra 1919 til 1930 i Jul i Roskilde, 30. årgang 1954.

Selve salen var meget spartansk indrettet med umagelige spisestuestole. Dog var der også stole med armlæn til de reserverede pladser. Pladserne var ellers unummererede, så det gjaldt om at komme tidligt for at få en god plads. Det kunne være ubehageligt nok, hvis det var dårligt vejr, for man var henvist til at stå i kø på en udvendig trappe. Prisen var 5 øre for børn og 15 øre for voksne. Der var forestilling hver time. Hver film var på 4 til 6 akter, så det var en forestilling med mange pauser, for lyset blev tændt mellem hver akt. Vinterdage var der fyret godt op i den store kakkelovn bagest i salen. Det betød, at de der sad nærmest svedte, og de, der sad længst væk, frøs.

Var der lystspil på programmet, var der en særlig forestilling for børn søndag eftermiddag. Særlige børnefilm fandtes naturligvis ikke. Tidens små morsomme farcer, f. eks. med det danske komikerpar, Fy og Bi, kunne samle fulde huse. Biografen havde fire chokoladedrenge, der ikklædt matrostøj gik rundt og solgte slik til publikum i pauserne. De skulle desuden sørge for lydeffekter til filmene. Rekvisterne bestod af en sigte med ærter og en stortromme. Ærternes raslen i sigten kunne illudere diverse lyde fra haglvejrs til bølgebrus. Når Chaplin satte sig på halen, skulle drengen slå et "bum" på trommen i det samme. Timing var vigtig!

"Fy og Bi"

Chaplin

4

Ellen Asborg har gengivet følgende "tekniske uheld": "I farten havde den overvægtige Fatty med besvær faaet anbragt alle sine mange Kilo i en lille, tohjulet Kærre forspændt en Ged. Da han under Køreturen hilste paa en Bekendt, vippede Vognen bagover, og Geden gik til vejrs, sprællende mellem Vognstængerne. Her var et mægtigt "Sjask" paa Trommen aldeles paakrævet. Drengen afventede Øjeblikket med stirrende Øjne og spændte Muskler, men da Tiden var inde, fik han saa meget Sving i Køllen, at denne røg ud af Haanden og havnede i Mørket blandt Publikum."

Et særligt problem i de gamle biografale var de mange lopper. De havde gode tider med trægulve, hvor de kunne gemme sig mellem plankerne. Insektdræbende midler brugtes endnu ikke. Lopperne kiggede naturligvis også ind til pianisten bag hendes forhæng, men hun sendte dem behændig ud blandt publikum med et knips, når hun ellers var så heldig at ramme!

Biograf-Teatret

Prinsen til Olsgade.

Nye Billeder.

Forestillingerne begynder Søndagen den 11., Kl. 4—5—6—7 og 8 (sidste Forestilling Kl. 8, grundet paa Foreningsbal i Salen). Tirsdag den 13. og Onsdag den 14., Kl. 6—7—8 og 9.

Tragiske, komiske, lattervækkende Billeder.

Programmet er dobbelt saa langt, Entreen billigere og Billederne lige saa gode som Biografteatrenes i København.

Billetpriserne: Reserv. Plads 35. 2. Plads 25, Børn 15 Øre.

Biograf-Teatret

Prinsen til Olsgade.

Forestillingerne Tirsdag og Onsdag begynder Kl. 5, 6, 7, 8 og 9. Hermed slutes dette Program.

Nye Billeder Søndagen den 11te.

5

På lune sommeraftener var man nødt til at lukke et par vinduer op. Det hjalp på ventilationen, men kunne give lydmæssige problemer. Vi giver igen ordet til Ellen Asborg: "Ovre paa Hotel "Prinsen" havde "Gamle Selskabelige" Bal med det dengang saa kendte Brødrene Lunds Orkester. Alle Vinduerne fra Balsalen ud til Gaarden stod aabne. I Biografen var vi netop naaet til det triste Punkt i Filmen, hvor Terje Vigen efter sit Fangenskab vender tilbage og knæler ved den forpjuskede, fattige Gravhøj, der gemmer hans Kone og Barn. Medens han lænede sit Hoved mod det ludende Trækors, og Stormen rev og sled i han store, lyse Haar, lagde jeg alt, hvad jeg havde af følelse i "Aases død". Da skete det! Kontrollen havde for at skaffe lidt Kølighed aabnet Vinduet ud til en Trappe, hvor der ogsaa stod et Vindue aabent til Gaarden, og pludselig skar igennem al Sørgeligheden Jacob Lunds gnistrende, piftende, humørfyldte Piccolofløjte og druknede baade Snøft og "Aases død" med den muntre Mølletur fra "Les Lanciers". Og jeg tør nok sige, at Alvorsstemningen var noget svær at faa frem igen til den Forestilling."

Scene i
Terje Vigen

Instruktør
Victor Sjöström

Trods disse primitive forhold var det sikkert et mere lydhørt og taknemmeligt publikum biografforestillingerne havde dengang sammenlignet med vore dages forhold, hvor filmmediet må kæmpe med andre medier, der har nok så stor interesse.

"Løvejagten"

Ole Olsens film om Løvejagten og justitsminister Albertis fald kom på en mærkelig måde til at hænge sammen.

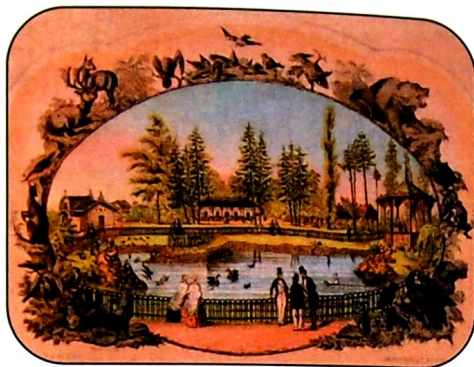

Nordisk Films Kompagni blev stiftet i 1906. På det tidspunkt havde Ole Olsen bevilling til Biograf-Theatret i Vimmelskaf-tet, i samarbejde med Niels le Tort, filmproduktion på Gittervej i Frihavnen og en nyindkøbt grund på Mosedalsvej i Valby.

Hovedpersonen var ikke Ole Olsen, men den helt unge fotograf, Axel Graatkjær, som kom i begivenhedernes centrum og oveni fik en tur i arresten.

Idéen til Løvejagten kom, efter at Ole Olsen havde indspillet "Isbjørne-jagten" i Sverige. Handlingen var enkel: Et par jægere skyder to isbjørne. Slut. Isbjørnene havde han købt i Hagenbecks Zoologiske Have i Hamburg, der solgte deres dyr, når de blev for affældige. Isbjørnene blev dog skudt af professionelle jægere. Filmen blev en stor succes. Den blev solgt i 191 kopier.

Sådan en succes skulle gentages, og Ole Olsen kontaktede Hagenbecks Zoo igen. I svaret stod, at han kunne købe to "pragtfulde hanløver" til 2000 Mark pr. stk. Han fik dem for 3000 Mark, og det var så som så med det "pragtfulde". Løverne var temmelig forpjuskede, men de lignede, og de kunne springe rundt, brøle og se farlige ud.

Hagenbecks Zoo i Hamborg

Løverne blev sendt med tog fra Hamborg til København og videre til Roskilde. En fisker, Frederik Stormly, skulle sejle løverne, et gedekid og en gammel cirkushest til Elleore.

Karikaturtegning fra "Blæksprutten" 1906

Ole Olsen havde valgt Elleore til skueplads, fordi han mente, at øen kunne forvandles til noget, der lignede en jungle. Historien, som blev skrevet af journalist Arnold R. Nielsen, var følgende: to storvildtjægere med indfødte bærere trænger ind i junglen for at nedlægge løver. En del af filmen blev optaget i Ordrup Krat. Billederne af de vilde dyr, som jægerne så undervejs, havde Axel Graatkjær optaget i Københavns Zoo. Selve "løvejagten" skulle så optages på Elleore.

Ole Olsen

Forberedelser til "Løvejagten"

Men man kunne ikke bare transportere løver rundt i Danmark uden at det blev bemærket, og disse to kunne som sagt stadig brøle. En frk. Gold fra den lokale dyreværnsforening hørte om filmplanerne. Hun henvendte sig via formanden, oberst Frits Holst, til justitsministeriet for at spørge, om der nu ikke var risiko for dyremishandling

Ole Olsen og hans stab kørte via Hedehusene til Veddelev, og derfra blev de sejlet til Elleore. Staben bestod af de to fotografer Axel Graatkjær og Knud Lumbye, instruktøren Viggo Larsen, der også spillede jæger, en neger ved navn Thomsen og to lærere fra Hærens Skydeskole.

**Instruktør
Viggo Larsen**

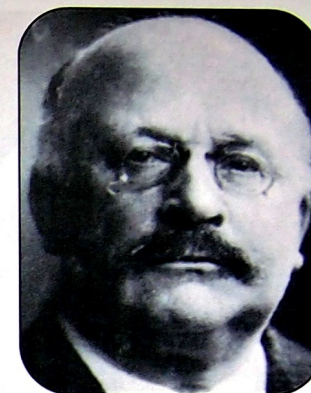
**Viggo Larsen som
jæger**

Axel Graatkjær og Viggo Larsen

Den 18. august, da alt var klar til optagelserne, kom birkefuldmægtig Glarboe fra Roskilde. Med sig havde han en lodret ordre til Ole Olsen om at stoppe optagelserne øjeblikkeligt. Ordren kom fra selveste justitsminister Peter A. Alberti.

Ole Olsen havde ellers søgt og fået tilladelse fra birkefuldmægtigen, og så blev det alligevel forbudt.

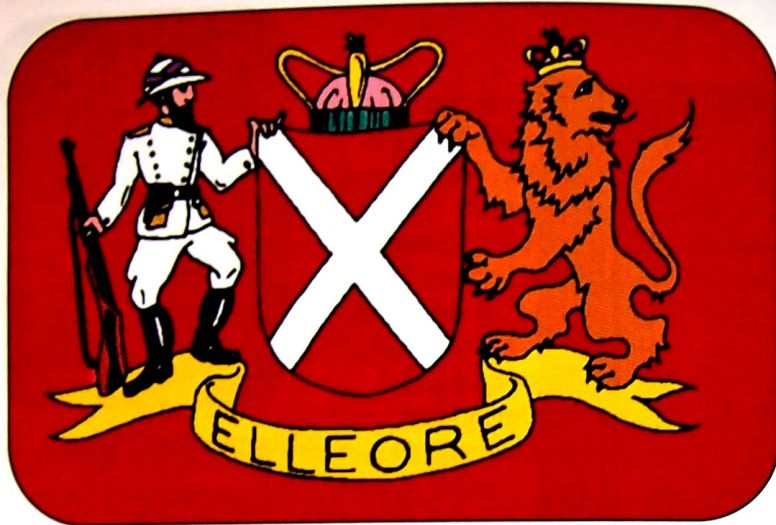

Justitsminister Peter A. Alberti

Det var ikke godt. Løverne havde kostet en formue, og nu måtte han ikke skyde dem. Men han fik en idé. Overfor Glarboe beklagede han sig over det uretfærdige i forbudet. Han sagde, at han agtede at sælge løverne til en slagter i Roskilde, for så var der nemlig tale om en helt legal slagtning, og han kunne få lidt af sine udgifter dækket ind. Dette var Ole Olsens egen udlægning af den historie.

En anden version fortæller, at Ole Olsen drog hjem til København, helt uvidende om at filmholdet i hans fravær optog filmen som planlagt. Uanset hvilken version der gælder, fik filmen et dramatisk efterspil med dønninger helt op i Rigsdagen. Indspilningen af "Løvejagten" var nu offentligt kendt. Allerede før optagelserne var begyndt på Elleore, bragte "Social-Demokraten" en rystende beretning om jægere, der plaffede løs på de stakkels løver. Den historie blev afsløret som det pure opspind.

Ole Olsen havde inviteret en journalist fra Politiken til at overvære optagelserne, og han kunne dementere historien. Alberti hævdede senere fra folketingets talerstol, at Ole Olsen skulle have sagt: "Hvis jeg nu overtræder forbudet, kan det så blive værre end en bøde?" Det havde journalisten ikke hørt Ole Olsen sige.

Ole Olsen solgte "pro forma" løverne til en pølsefabrikant i Roskilde for 150 kr. Og fiskeren Stormly aftalte med slagteren, at når løverne skulle skydes, måtte Nordisk Films Kompagni for 300 kr. få lov til at filme jagten. Så var den klaret. Ole Olsen forlod Elleore, og overlod resten til sin stab. Filmen blev optaget, og Graatkjær fik bragt negativerne i sikkerhed i Frihavnen.

Aviserne, især Albertis eget organ: "Dannebrog", beskrev løvejagten i dramatiske og blodige vendinger. Ole Olsen var flygtet fra "stormen", men da Axel Graatkjær blev arresteret, kom han tilbage til København.

Ole Olsen blev tiltalt for dyremishandling. Han påtog sig hele ansvaret, og Graatkjær blev løsladt. Der blev sendt folk til Elleore for at besigtige åstedet, og det må have været en skuffelse, da de kunne melde tilbage, at løverne var blevet skudt korrekt. Pressen var herefter lidt blidere mod Ole Olsen, men Alberti var ikke formildet. Ole Olsen havde jo trodset selveste justitsministeren. Han forlangte filmen beslaglagt.

Det var dog ikke noget problem. Filmen var blevet kopieret og solgt i et sensationelt stort oplag. Nysgerrige danskere rejste til Malmø for at se "sensationen".

Alberti kunne stadig ikke bære, at Olsen havde trodset hans forbud og så oven i købet blevet frifundet. Uden videre fratog han Ole Olsen bevillingen til Biograf-Theatret på Vimmelskaftet. Straffes skulle han.

Ole Olsen mistede ikke andet end bevillingen. Biograf-Theatret var omdannet til et aktieselskab, Og Ole Olsen havde trukket sig ud. Taberen var hans tidligere kompagnon Niels le Tort.

Biograf-Teatret på Vimmelskaftet

Alberti gav bevillingen til Otto Hennings, søn af skuespillerinde Betty Hennings, og etatsrådsinde Ebba Køhler, enke efter Albertis "ven" etatsråd Oscar Køhler, uden hensyn til 30 kvalificerede ansøgere. Køhler havde som entreprenør fået store byggeopgaver af Alberti uden om licitation og til priser, der lå langt over det normale. Så nu var det Alberti, der var ude i et stormvejr. Når hans modstandere i Rigsdagen spurgte til biografbevillingen, ville Alberti kun tale om Løvejagten. Hans private affærer havde også fået offentlighedens opmærksomhed. Der havde længe verseret rygter om rod i hans private forretninger. Og det endte som bekendt med, at Alberti meldte sig selv og blev anholdt for bedrageri.

Ole Olsen og Nordisk Film Kompagni fik en enorm reklame både hjemme og i udlandet. Løvejagten blev solgt i 259 kopier. Det var et imponerende stort antal. Men da filmen endelig fik premiere i Danmark i november 1908, var nyhedens interesse forsvundet.

Kilder:

Poul Malmkjær: Gøgler og generaldirektør. 1997

Marguerite Engberg: Dansk stumfilm, bd. 1. 1977.

Bogen om Elleore, udgivet af Elleore-samfundet v/ J. F. Svejgaard Nielsen og H. Neerbek. 1958

Glade dage på filmen

Under ovenstående overskrift bragte Roskilde Tidende i 1923 en erindringsartikel om fyrværkerimester Thorvald Wilhelmsens oplevelser i filmens barndom, bl. a. som ansat på Ole Olsens filmselskab "Nordisk Film". Dette selskab brugte ofte Roskilde som location til sine optagelser, da der var så mange forskellige miljøer i denne by. Vi bringer et par afsnit fra den meget underholdende artikel:

Italienske Banditter i Gullandsstræde

Men til selve Oplevelserne paa Filmen! Jeg havde ret tilfældigt faaet en job paa "Nordisk Film" som Maskinmester og kom senere til "Gyldendal".

Flere af filmene blev indspillet i Roskilde.

Engang belejrede vi under megen Ballade hele Gullandsstræde, der forestillede et skummelt italiensk Fængsel. Der var Fru Gerda Krum Juncker den smukke Heltinde, hvis Elsker var Fange. En skare italienske Banditter stormede nu Fængslet og stak Ild i Porten, hvorefter de under voldsomme Kampe med Politiet befriede Helten og Heltinden. Flugten gik ud ad Frederiksborgvej under skarp Forfølgelse - bl. a. af en af Tholstrup'erne paa Motorcykle. Jeg ser endnu lyslevende for mig gamle Martinus Nielsen, som dengang var i rigtig Hopla.

Gerda Krum Juncker

Martinus Nielsen

Han bandede og rullede paa r'erne, saa Overbetjent Nyboe, som dengang var almindelig Police og holdt Mængden tilbage ude i Skomagergade, rødmede og holdt sig for Ørerne. I pausen spiste Martinius Frokost ovre paa "Centralen".

Eller da vi var oppe paa Roskilde Maskinfabrik i Hersegade!

Clara Wieth kom til skade ved en voldsom Eksplosion, hvor der sprøjtede Giftstoffer ind i øjnene paa hende. Det saa pragtfuldt uhyggeligt ud paa Filmen. Folk tudede Vand i Spandavis. De skulde bare have anet, at det var sød Mælk, hun fik i Øjnene!

Roskilde Maskinfabrik

Clara Wieth

Pabst og Schelhase som franske Marquis'er

En Søndag Formiddag lavede vi mondæn Havefest nede ved Havnen paa Roskilde Roklubs Grund. Der var dækket bugnende Borde foran Pavillonen, Sørensens Orkester truttede hele Kirketiden igennem, og Roerne og deres Damer dansede, saa det stod efter. Mellem Dansene gik de til Bordene og drak "Champagne". De skulde have set Pabst og Schelhase staa og drikke Citronvand med et saligt Smil paa ansigterne og Holdning som franske Marquis'er. Midt i det hele kom Enevoldsen sejlede paa "Jyden", og Emanuel Larsen attrapperede ham straks og fik indlagt en spændende Kapsejlad i Filmen, hvor Enevoldsen voldsomt sejlede om kap med sig selv.

Biografteatrenes historie i Roskilde

Kunstfyrværker Thorvald Wilhelmsen har i et interview i Roskilde Tidende fra 1923 fortalt om sit første møde med filmens verden. Det skete i 1898, da han som ung tømrersvend var på valsen i Tyskland. Her så han i et gøglertelt på et sommermarked i Mannheim film for første gang. Siden kom tyskerne til Roskilde, hvor de lejede den såkaldte Jens Hansens sal i "Lille Prinsen". De havde ikke elektricitet, men brugte det såkaldte drumolske kalklys. Efterhånden som de rullede deres filmstrimmel af, lod de den løbe ned i en gammel hvedekurv.

I Roskilde oprettedes det første biografteater i 1906 i den samme sal med indgang fra Hotel Prinsens gård. Initiativtagerne var korkvarefabrikant O. Nielsen og bladforhandler Vogelsang.

Biografteatret i Hotel Prinsens gård

Om dagen blev der holdt auktioner i salen, der i folkemunde gik under navnet "Loppeteatret". Se årsagen i artiklen "Med Ellen i biffen". Til trods for at vi befinder os i filmens spædbarnsalder, var der alligevel film nok til endnu et par biografteatre. Samme år annoncerede Jernbanehotellet også med filmforestillinger. I avisannoncerne kunne man læse, at der var tale om: "Klare, rolige og aktuelle Billeder." Der skulle ikke meget til for at begeistre publikum dengang. Små filmsekvenser var nok. Prisen var 50 øre for voksne og 25 øre for børn, så det var en lidt halvdyr fornøjelse.

Jernbanehotellet med Regina y.t.h.

Allerede 1907 afhændedes biografen på Hotel Prinsen til guldsmiden Edvard Møller, der hermed grundlagde sit biografdynasti. Hele familien deltog i biografdriften. Mor solgte billetter og datteren spillede klaver som underlægningsmusik. Samme år fik Roskilde sin biograf nr. 3, nemlig Kinografen i Algade 2, med Othar Lützhøfft som direktør. En tid var der også filmforestillinger på "Fjordvilla". Ingen af salene var bygget til biografbrug og stolene var umagelige spisekestole, men det glemte man, når man sad i mørket og gøs over uhyggelige film som "Den hvide Slavehandel", "Amatørtovens Hustru" eller "Hvem aad Barnet?"

Othar Lützhøfft

Kinografen

Bjergteatret

Bjergteatret i Sankt Hans Gade var den første biograf i Roskilde, der anskaffede et kinofon-tonelanlæg, så man kunne vise tonefilm. 24. august 1929 annonceredes filmen "Nina Petrowna". Filmen ledsagedes af den originale musik. De andre biografer fulgte hurtigt eksemplet med tonefilm. Alle pianisterne blev nu arbejdsløse. Det var også en svær omstilling for mange skuespillere at tage springet fra stumfilm til talefilm. En af dem, der klarede sig, var skuespilleren Jean Hersholt, der var født i Svogerslev. Han blev siden en stor stjerne i Hollywood i USA.

Jean Hersholt

Midt i 1920'erne var Bio, som Edvard Møllers biografteater kom til at hedde, flyttet ind i nyindrettede lokaler i Algade 25. Biografen gennemgik en større modernisering i 1939. Bl. a. udstyredes salen med 304 bekvemme lænestole. Sønnen, Leif Kops Møller, opgav sit job som boghandler og blev fuldtidsansat ved biografen. Han overtog faderen Edvard Møllers bevilning efter dennes død i 1954, men ikke uden komplikationer, som det fremgår af artiklen "Skandalen omkring Bio".

Telefonbogen afslører, at også Kinografen, forkortet til Kino, flyttede fra sin gamle adresse midt i 1920'erne. Lützhøft byggede et helt nyt biografteater på adressen Algade 31 (siden 41). Her var der plads til 320 tilskuere. I slutningen af 1930'erne besluttede direktør Lützhøft sig for at bygge en ny biograf på stedet. Den 3. november 1942 kunne han åbne Sjællands største og mest moderne biograf med stor foyer. Selve biografsalen med plads til 500 lå i en tilbygning bag forhuset. Det tekniske udstyr var naturligvis det bedst tænkelige. To år efter havde Kino en belægningsprocent på 100% til 5 forevisninger af filmen "Højt paa en kvist" og slog dermed en gammel rekord. Den gamle direktør blev i 1957 afløst af sin svigersøn, Paul Bruun. Han havde allerede i flere år fungeret som inspektør, så arvefølgen var sikret.

Kino efter flytning

Filminteressen fortsatte efter besættelsestiden. Godt nok lukkede Bjergteatret, men i stedet fik byen en ny biograf. 31. januar 1949 åbnede Aage Brynje Regina Teatret i det gamle teater "Rosenhaven" på Jernbanehotellet, hvor der blev vist film 40 år tidligere. Her var der plads til 400 tilskuere.

Regina Teatret

I 1961 købte byen hotellet til nedrivning, når lejemålet udløb i 1964. Brynje døde kort forinden. I stedet blev det Tage Borg, der kom til at stå for nybygningen af afløseren Scala-bio i Hersegade. Biografen åbnede juli 1971. Premiefilmen var "Lady Hamiltons hede nætter". Bygningen blev solgt til HK i 1985 og biografen nedlagt.

Tage Borg

Scala Bio

1972 købte Tage Borg Kino. Efter flere ejerskifter købte Mie og Leif Hüberts Kino i 1978. Men tiderne var ikke, hvad de havde været for branchen. Fjernsynet blev allemandseje og dermed en hård konkurrent til biografmediet. Vejen frem var større udvalg af film i flere mindre sale. Derfor valgte de nye ejere at bygge biografteatret om til 3 biografteatre. Siden indrettedes også café.

Leif Hüberts

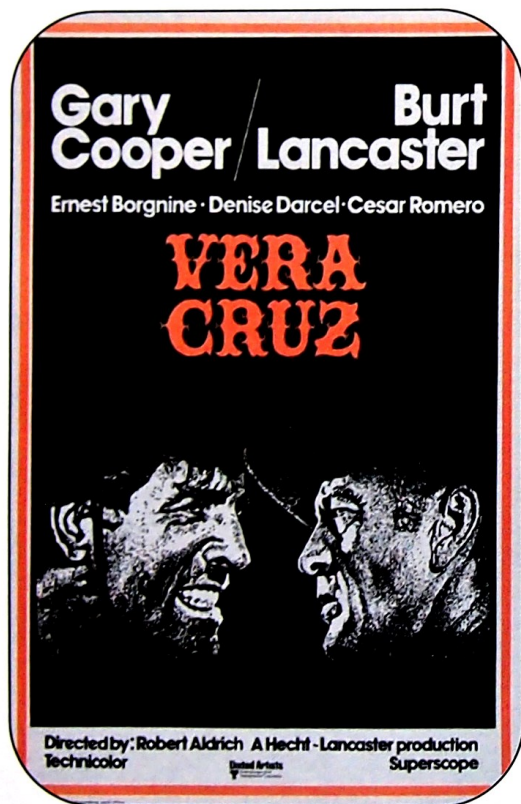

Mie Hüberts

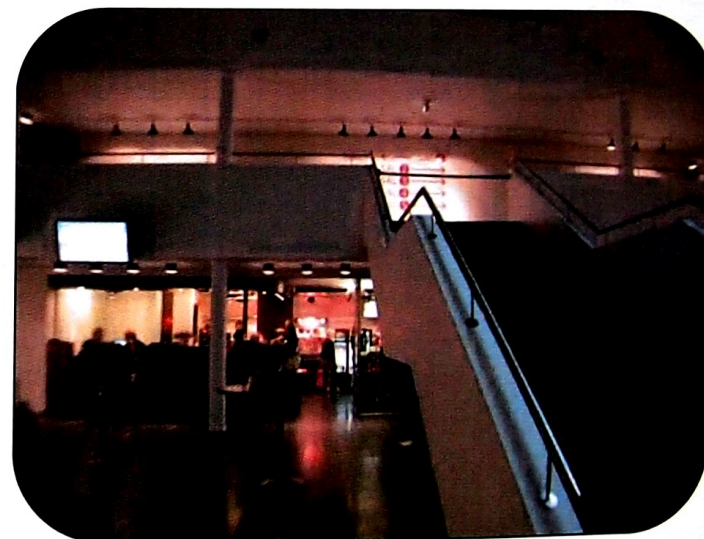
Kinos Café

I Bio fortsatte Leif Kops Møller med at følge med udviklingen. 1956 installeredes Cinemascope. Det nye anlæg blev indviet med "Vera Cruz" med Cary Cooper og Burt Lancaster i hovedrollerne. 1962 blev der igen købt nye maskiner, og i 1968 blev biografen bygget om og udvidet til 560 pladser, så nu var Bio byens største biograf. Året efter døde direktøren.

Bevillingen gik derpå til hans enke, Nana Kops Møller. Men Bio undgik ikke biografkrisen. 1981 gik Bio i betalingsstandsning. Året efter blev den overtaget af Mie og Leif Hüberts. Også her var kuren ombygning til mindre sale. Men i 1989 måtte man endegyldigt dreje nøgle om i Bio.

Kun Kino overlevede biografkrisen, men flyttede i 2004 til helt nye omgivelser på RO's Torv. Så man kan da stadig gå i biffen i Roskilde.

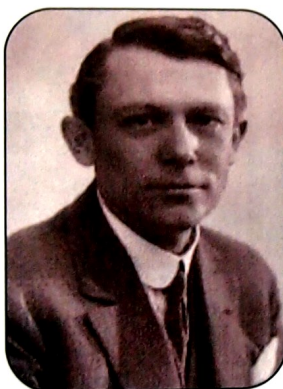
Kino på Ro's Torv

Skandalen omkring Bio

Biografdrift er ikke fri næring, men kræver en bevilling fra justitsministeriet. I 1954 blev bevillingen til Bio i Roskilde ledig efter direktør Edvard Møllers død. Efter sædvane indkaldte justitsministeriet forslag fra byrådet blandt de interesserede bevillingsansøgere. Byrådet indstillede sønnen af den hidtidige leder og ejer af biografen, Leif Kops Møller, sideordnet med to udenbys sangere, Christian Gottschalch og Aksel Schiøtz. Leif Kops Møller havde allerede i en del år deltaget aktivt i driften af Bio som inspektør støttet af sin kone, der passede billetkontoret.

Aksel Schiøtz

Christian
Gottschalch

Leif Kops Møller

Det vakte derfor stor forargelse i byen, at byrådet med borgmester Løwe Jørgensen i spidsen ikke indstillede ham til bevillingen. Stemningen blev ikke bedre, da Aksel Schiøtz i et interview i Politiken bekendtgjorde, at han ville blive boende i København og drive biografen ved hjælp af en inspektør. Af-lønning af inspektør og billetkassererske ville for øvrigt reducere indtjeningen til et minimum. Der opstod ligefrem en folkestemning i byen til fordel for Leif Kops Møller. 4.000 roskilde-skere skrev under på en protest imod byrådets håndtering af sagen. Løwe Jørgensen undskyldte byrådet og sig selv med, at "vi regnede ikke med, at der ville blive taget Hensyn til Byraadets Ønsker." Efter en del trakasserier endte sagen naturligvis med, at Leif Kops Møller fik bevillingen. Som biografens ejer kunne han for øvrigt i den yderste konsekvens have nedlagt Bio.

Borgmester
Løwe Jørgensen

Roskilde som hovedrolleindehaver

I 1994 begyndte optagelserne til spillefilmen "Kun en pige", Filmen er baseret på Lise Nørgaards erindringsbøger: Bind 1 med samme titel og bind 2 med titlen "De sendte en dame". Det var naturligt at lade Lises fødeby Roskilde spille en hovedrolle. Også 600 roskildensere blev indforskrevet som statister, så det var en begivenhed, hele byen levede med i.

"Kun en pige"

"De sendte en dame"

Filmen
"Kun en pige"

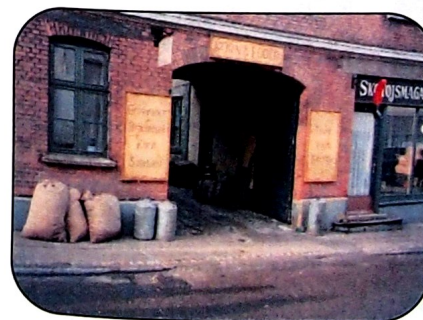
I november 1994 blev Sankt Ols Gade "klædt om" som en handelsgade midt i 1920'erne. Karsbæk Diner Transportable blev lavet om til gammeldags slagterbutik med vildt og andre slagtervarer hængende uden for. Dengang var man jo ikke så hysterisk med hygiejnen.

Slagterbutikken

Slagterbutikken med Lise
foran

F. Christiansens Maskinfabrik
omdannet til købmandsgård

Naboejendommen med F. Christiansens Maskinfabrik illuderede købmandsgård. Det kunne klares ved at opstille diverse grovvarer ved porten ind til gården. Liebes Gård med museet behøvede ikke de store ændringer. Her kunne man nøjes med at fjerne Roskilde Museums skilt, da museet jo først blev oprettet i 1929. Gadelygterne var stadig de samme.

Ude på Sankt Ols Gade drøede en gammel Nimbus motorcykel frem og tilbage med en hale af sort røg efter sig. Motorcyklisten var i lang sort støvfrakke og formummet bag store motorbriller. Ellers udgjordes trafikken kun af en hestetrukken mælkevogn. Rundt omkring på fortovet og såmænd også ude på gaden promenerede roskildensere i 1920'ernes mode, alt i sorte, grå og brune nuancer.

Nimbus

Mælkevogn fra perioden

Midt i disse maleriske kulisser promenerede Lise, spillet af Amalie Dollerup, med sin mor, spillet af Inge Sofie Skovbo. Lise var fint klædt på med frakke og hue kantet med kaninskind samt en muffe i samme skind. Moderen var naturligvis elegant klædt på i sidste mode som en af byens velhaverfruer. Deres ærinde i gaden var indkøb ved en frugtbod.

Sct. Ols Gade

Amalie Dollerup

Inge Sofie Skovbo

ROSILDE

1996: Året da byen spillede hovedrollen

Lise Nørgaard-filmen »Kun En Pige« slog sammen med James Bond alle rekorder i Kino

Dagbladet skrev om filmens magi i en stort opsat artikel om Roskilde som location i Lise Nørgaard-filmen: "Et stykke fortid bliver lyslevende, da Olga Jensen og hendes lille datter defilerer forbi de til lejligheden sminkede husfacader. Mørkklede og statelige statister i lange frakker og bowlerhatte passerer de to i et nøje planlagt mønster, der illuderer travl forretningsgade."

Lise Nørgaard

Til at optage filmen var der et filmhold på 45 mand, foruden scenografen Viggo Bentzon og instruktøren Peter Schrøder. Også producenten Regnar Grasten var til stede for at overvåge optagelserne til hans storfilm. Vi citerer fra Dagbladet: "– Klar til prøve, lyder det i instruktørassistentens megafon. Hans stemme gjalder ned ad gaden og overdøver næsten den knallertlyd, som filmfolkene skal have væk, inden de tænder for det store Moviecam 1000 ft/300m-kamera. Det bestyres af en filmfotograf med international erfaring, Dirk Brüel."

Dirk Brüel

Peter Schrøder

Siden vendte filmholdet tilbage to gange for at lave flere optagelser. Den ene gang foregik det på Dagbladets redaktion, hvor Lise Tønder Jensen, som hun hed den gang, kom i lære trods faderens modstand. Også her måtte man møblere lidt om og føre interiøret tilbage til tidens stil. Filmselskabet lånte bl.a. et par fine dyrskueplakater fra lokalhistorisk arkiv. Dem fik vi aldrig igen, så kun et filmklip fra Dagbladets redaktion minder om den gamle plakat, der kom i brug. Siden blev Lises bryllup optaget i Roskilde Domkirke med et par hundrede statister. Så der er ikke noget at sige til, at filmen kom til at koste 27 millioner kroner.

